

Jubileusz 80-lecia urodzin dr. hab. inż. *Mariana Kawuloka*, profesora ITB

Niniejsze opracowanie dotyczy Profesora, autorytetu naukowego i wybitnego specjalisty w dziedzinie inżynierii lądowej, przede wszystkim w zakresie budownictwa na terenach górniczych, wieloletniego pracownika Instytutu Techniki Budowlanej i Politechniki Śląskiej.

Marian Kawulok urodził się 10 stycznia 1941 r. w Istebnej na Śląsku Cieszyńskim. Po ukończeniu w 1959 r. Liceum Ogólnokształcącego w Wiśle, rozpoczął studia na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego Politechniki Śląskiej, gdzie w 1964 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera budownictwa lądowego.

W latach 1962–1967, to jest w okresie studiów oraz bezpośrednio po ich ukończeniu, pracował w Zrzeszeniu Studentów Polskich.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę w Katedrze Budownictwa Stalowego Politechniki Śląskiej, gdzie specjalizował się przede wszystkim w problematyce budownictwa na terenach górniczych.

W 1969 r. rozpoczął pracę w Oddziale Instytutu Techniki Budowlanej w Gliwicach, którego organizatorem w roku 1968 był doc. dr inż. *Hubert Przybyła*. Oddział ten powstał przy dużym osobistym poparciu i merytorycznym udziale prof. dr. hab. inż. *Franciszka Wasilkowskiego*, prekursora budownictwa na terenach górniczych w Polsce. Od momentu rozpoczęcia pracy w Instytucie *Marian Kawulok* swoje zainteresowania naukowo-zawodowe skierował wyłącznie na problematykę budownictwa na terenach górniczych.

W lipcu 1980 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych za pracę pt. „Identyfikacja warunków pracy budynku wielkopłytowego podlegającego wpływom eksploatacji górniczej”. Za tę pracę w 1981 r. otrzymał nagrodę Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. W 2001 r. na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie budownictwo.

W latach 1980–2009 był kierownikiem Zakładu Budownictwa na Terenach Górniczych Oddziału ITB w Gliwicach.

W latach 1988–2010 zajmował stanowisko docenta w Instytucie Techniki Budowlanej. W roku 2010 został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego ITB, a od 2018 r. pracuje na stanowisku profesora Instytutu.

Od 1982 r. jest nieprzerwanie członkiem Rady Naukowej Instytutu Techniki Budowlanej. W 2021 r. kończy 52 lata pracy w Instytucie.

W 1977 r. otrzymał uprawnienia budowlane, od czerwca 1981 r. jest rzeczoznawcą Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa, a od września 1983 r. rzeczoznawcą Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. W 1989 r. został ustanowiony rzeczoznawcą budowlanym w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w zakresie budownictwa powszechnego i posadowienia oraz zabezpieczenia budowli w rejonach górniczo zagrożonych.

Profesor *Marian Kawulok* w latach 1969–1970 był zatrudniony dodatkowo w Zakładach ZREMB w Gliwicach jako inspektor nadzoru inwestycyjnego. W 1974 r. oraz w latach 1976–1981 pracował na stanowisku projektanta i starszego projektanta w Centralnym Ośrodku Badawczo-Projektowym Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego „Inwestprojekt” w Katowicach. Ponadto prowadził szereg kursów z zakresu budownictwa na terenach górniczych, organizowanych przez PZITB i SITG. Swoją wiedzą z zakresu budownictwa na terenach górniczych i dużym doświadczeniem dzielił się z młodzieżą, prowadząc do 2011 r. działalność dydaktyczną na Wydziale Budownictwa oraz Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, a okresowo także w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach.

Autorytet Profesora w zakresie budownictwa na terenach górniczych został zbudowany podczas wieloletniej działalności naukowej i inżynierskiej. Koncentruje się ona na konstrukcyjnych i użytkowych problemach obiektów budowlanych na terenach górniczych, obejmujących zarówno projektowanie nowych, jak też warunki utrzymania istniejących obiektów. Wyjątkowe znaczenie mają prace naukowo-badawcze Profesora, które oprócz rozwoju wiedzy stanowią następnie podstawę opracowań o charakterze normatywnym i ogólnotechnicznym. Są to prace przeznaczone głównie dla projektantów i wykonawców oraz innych służb budowlano-górniczych zajmujących się prawidłowym utrzymaniem struktury budowlanej w obszarach ujawniania się wpływów eksploatacji górniczej.

Profesor jest autorem lub współautorem przeszło 200 publikacji dotyczących problematyki budownictwa na terenach górniczych, z czego około 130 po roku 1998 (artykuły, referaty na konferencje krajowe i zagraniczne, instrukcje i wytyczne projektowania, poradniki, współautorstwo dwóch monografii) oraz autorem wydanej ostatnio monografii (dwa wydania). Jest głównym autorem instrukcji Instytutu Techniki Budowlanej: „Wymagania techniczne dla obiektów budowlanych wznoszonych na terenach górniczych” (2007) oraz „Projektowanie budynków na terenach górniczych” (2006), współautorem monografii „Ochrona obiektów budowlanych na terenach górniczych”

(1998) i „Ocena środowiska w Górnśląskim i Donieckim Zagłębiu Węglowym” (2004), autorem rozprawy „Ocena właściwości użytkowych budynków z uwagi na oddziaływania górnicze” (2000) oraz monografii „Szkody górnicze w budownictwie” (2010 i 2015), autorem poradników Instytutu Techniki Budowlanej: „Diagnozowanie budynków zlokalizowanych na terenach górniczych” (2003), „Ocena przydatności terenów górniczych do zabudowy” (2013), a także współautorem poradnika dotyczącego projektowania obiektów narażonych na oddziaływania górnicze z uwzględnieniem eurokodów (2012). Zaktualizował również instrukcję „Diagnozowanie budynków zlokalizowanych na terenach górniczych” (obecnie w druku).

Oprócz własnej działalności naukowej kierował programami naukowo-badawczymi prowadzonymi w Instytucie Techniki Budowlanej i realizowanymi przy udziale innych jednostek badawczych.

Większość prac Profesora stała się bardzo cenna dla praktyki inżynierskiej. Jest autorem lub współautorem 4 patentów. Po 1998 r. był także promotorem dwóch prac doktorskich o tematyce konstrukcji budowlanych na terenach górniczych, a także recenzentem takich prac. Na uwagę zasługuje działalność Profesora jako eksperta w zakresie ochrony istniejących obiektów na terenach górniczych. Na dorobek w tej dziedzinie składa się około 100 prac wykonanych samodzielnie i zdecydowana większość prac wykonanych w Instytucie. Prace te dotyczyły ochrony wielu budynków znajdujących się w różnych rejonach Śląska, w tym w ostatnim okresie całej zabudowy dzielnicy Wirek w Rudzie Śląskiej i Miechowi w Bytomiu.

Profesor działa z dużym zaangażowaniem w budowlanym środowisku naukowym i inżynierskim. Do 2014 r. był wiceprzewodniczącym Komisji Ochrony Terenów Górniczych Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach, od około 30 lat jest członkiem Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy Wyższym Urzędzie Górniczym, w latach 1994–2005 był członkiem American Society for Surface Mining and Reclamation. Jest też członkiem Polskiego Komitetu Międzynarodowego Stowarzyszenia Miernictwa Górniczego (ISMS), Polskiej Izby Inżynierów Budowlanych, a także jest zapraszany do Komitetów Naukowych różnych konferencji.

Dokonania Profesora *Mariana Kawuloka* przyczyniają się w znacznym stopniu do rozwoju nowych metod w budownictwie. Jego działalność naukowa i inżynierska została wyróżniona i uhonorowana licznymi odznaczeniami, wśród których są: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (2019) oraz Srebrny Krzyż Zasługi (1985), Odznaka 1000-lecia Państwa Polskiego (1964), Złota Odznaka Zrzeszenia Studentów Polskich (1965), Złota Odznaka „Zasłużony w Rozwoju Województwa Katowickiego” (1974), Złota Odznaka CZSBM (1975) oraz Srebrna (1983) i Złota (1985) Odznaka „Zasłużony dla Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych”.

Jubilat, oprócz wielkiej wiedzy i niezwyklej umiejętności przekazywania jej inżynierom i naukowcom, jest osobą niezwykle życzliwą, koleżeńską, prawdomówną i pomocną w rozwiązywaniu problemów inżynierskich, zwłaszcza związanych z ochroną obiektów budowlanych na terenach górniczych.

Instytut Techniki Budowlanej

ZAKŁAD KONSTRUKCJI BUDOWLANYCH, GEOTECHNIKI I BETONU

PROWADZIMY BADAANIA WEDŁUG PN, EN, ISO, WYTTCZYNYCH ETA ORAZ WŁASNYCH METOD:

łączników

stali i wyrobów stalowych

betonu i jego składników

wyrobów ceramicznych, betonowych oraz konstrukcji murowych i prefabrykatów

elementów wyposażenia obiektów budowlanych

gruntów i podłoża gruntowego

WYKONUJEMY:

rozpoznawanie podłoża dla potrzeb posadowień obiektów budowlanych

ekspertyzy konstrukcji budowlanych oraz badania diagnostyczne in situ

symulacje komputerowe z zakresu mechaniki budowli oraz modelowanie współpracy podłoża z konstrukcją z wykorzystaniem modeli przestrzennych (3D)

ekspertyzy obiektów budowlanych podlegających wpływowi eksploatacji górniczej

oceny przydatności terenów górniczych do zabudowy

nadzory geotechniczne na budowach i specjalistyczne roboty geotechniczne

nadzory budowlane na terenach objętych wpływami eksploatacji górniczej

Prowadzimy prace badawcze ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce

Prowadzimy szkolenia z zakresu projektowania, badań i certyfikacji betonu towarowego

Opracowujemy WTWiORB, instrukcje, wytyczne, poradniki i inne

Instytut Techniki Budowlanej | ZAKŁAD KONSTRUKCJI BUDOWLANYCH, GEOTECHNIKI I BETONU

e-mail: konstrukcje@itb.pl, e-mail: beton@itb.pl | adres: 00-611 Warszawa, ul. Filtrowa 1 |

e-mail: geotechnika@itb.pl | adres: 02-656 Warszawa, ul. Ksawerów 21 |

e-mail: katowice@itb.pl | adres: 40-153 Katowice, al. W. Korfańtego 191 |

